

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Поморський університет в Слупську
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілицького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

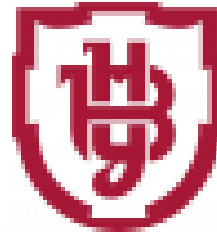
II Міжнародної науково-практичної
конференції

Україна, Мукачево
23-24 квітня 2024 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Department of Psychology
Mukachevo City Council
Volyn National University named after Lesya Ukrainka
Pomeranian Academy in Slupsk

 Akademia
Pomorska
w Slupsku

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses

Mukachevo
April 23-24, 2024

УДК 159.923.2:159.922(043.2)

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 4 від 16.05.2024 р.)*

C11

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, 23-24 квітня 2024 р., м. Мукачево / ред. кол. Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2024. 134 с.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д. психол. н., професор (голова); **Гоблик В. В.** – д. екон. н., професор; **Моргун А. В.** – к. філолог. н., доцент; **Корнієнко І. О.** – д. психол. н., професор; **Брецько І. І.** – к. психолог. н., доцент; **Воронова О. Ю.** – к. психолог. н., доцент.

середовища.

Список використаних джерел

1. Бублик М. І., Жук Л. В., Дрималовська Х. В. Досвід формування стратегій розвитку закладів вищої освіти в умовах глобалізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 21, Ч. 1. С. 31–34.
2. Швалб Ю. М. Еколого-психологічні виміри способу життя. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ, 2005. Т. 7. Екологічна психологія, Вип. 5. С. 294–301.
3. Гораш К. В. Сучасні тенденції змін освітнього середовища закладів загальної середньої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Ужгород, 2021. Вип. 2(49). С. 42–47.

УДК 378.014/.2:159.947.23(043.2)

ГАРАПКО В. І.

к. пед. н., доцент кафедри англійської мови,
літератури з методиками навчання,
Мукачівський державний університет

ПОДОЛЯНУ В.

студент 3-го курсу ОС Бакалавр, СО(МЛ),
Мукачівський державний університет

ОСВІТА ЦЕ І СУСПІЛЬНА І ПРИВАТНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Контроль освітнього процесу, закладів та установ не завжди здійснювався урядовими організаціями. Освіта, як фундаментальна частина людського існування, історично організована спонтанно та неформально. З кінця 18 століття в Європі державні органи влади почали розвивати свою економіку за допомогою освіченої робочої сили та розвивати й зміцнювати почуття національної ідентичності за допомогою державних шкіл. Це був «рішучий розрив із добровільною та плюралістичною формою навчання, яка їм передувала, коли церква, сім'я та гільдія вони надали для власного використання» [2, с. 10-11]. Європейські уряди були готові нести високі витрати на надання суспільних благ через широкі вигоди для суспільства та економіки за допомогою освіти. Без державної підтримки приватним установам не довелося б інвестувати стільки в освітню систему, тим самим позбавляючи суспільство його потенціалу. Для нових незалежних країн у 20 столітті характерною рисою була побудова системи народної освіти та звільнення від колоніалізму. Громадська освіта завжди була спрямована на просування високих ідеалів або панівних суспільних ідеологій. Нові освітні структури витіснили та поглинули традиційні освітні структури, якими до того, керували місцеві громади та релігійні організації.

Освіта також вважається приватним благом. Вищий рівень освіти покращує здібності індивідуума та може виключити з процесу здобуття знань

інших учасників освітнього процесу. Рівень освіти стає засобом диференціації та просування: ті, кому вдається піднятися освітніми сходами, мають більше шансів досягти вищого рівня життя та вищих прибутків [1]. Оскільки освітні системи не можуть забезпечити потреби всіх бажаючих, забезпечені сім'ї роблять усе можливе, щоб їхні нащадки здобули різнорівневу освіту. Така конкуренція створює попит, який, у свою чергу, призводить до широкої пропозиції освітніх товарів і послуг.

Залежно від національного контексту та навколишнього середовища, освітні ринки можуть виникати в прямому наданні освіти або в інших освітніх послугах, які забезпечують переваги, наприклад здобуття подальшої освіти. Крім того, здобуття освіти стає дорого вартісним процесом, і урядове фінансування країн ЄС різниться від достатнього до недостатнього. Деякі держави змушений навіть активно скоротити державні системи освіти, перекладаючи тягар на приватні заклади здобуття освіти. Як наслідок, державна влада над освітою різниться в усьому світі, як і очікування громадян щодо відповідальності уряду за освіту.

Список використаних джерел

1. Гарапко В. І. Вплив приватного репетиторства в Україні на можливості здобуття освіти дітьми з бідних сімей. *Вісник національного педагогічного університету*. 2016. С. 41–43.
2. Non-state actors in education; who chooses? who looses? UNESCO. 2022. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381643>.

UDC [378.147:37.011.3-057.875:331.5]-042.75(043.2)=111

HERTSOVSKA N.
Candidate of Philology,
Head of the Department of English Language,
Literature and Methodology of Teaching,
Mukachevo State University
БОРКО І.
Candidate of Pedagogy,
Associate Professor of the Department of English Language,
Literature and Methodology of Teaching,
Mukachevo State University

STUDENT-CENTEREDNESS AS A CORE APPROACH TO TEACHING IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

Student-centered learning is a teaching method that focuses on creating connections with students' interests and the things they learn in that or the other educational establishment. The ultimate goal of this approach is to make the educational process more meaningful to students. The shift toward giving students more decision-making roles can look very different. SCL may seem to remove the

РЕВНОЩІВ У ПАРТНЕРІВ

ЧЕКАН О. І., СІКОРА Д. А.	ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В РЕАЛІЯХ СУЧАСНОСТІ	93
ЯМЧУК Т. Ю., ДОЛИНАЙ М. І., КУЛАКОВА С.	ВІЙНА ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ СТРЕСУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ	95

СЕКЦІЯ 4.

**ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

ALEKSANDROVICH M.	NURTURING RESILIENCE: PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR UKRAINIAN STUDENTS IN ROMERANIAN UNIVERSITY IN ŚLUPSK	97
БАРЧІ Б. В., КАПАЦ А.	ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	99
БЕРНАТОВА Р., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.	РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	101
БРЕЦКО І. І., АНТАЛИК Е., СТЕЦЕНКО А.	ТРАНСФОРМАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНИХ ВУЗІВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	103
ВОРОНОВА О. Ю., ЧИЖЕНКО Г.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	105
ГАБА І. М.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО: СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	107
ГАРАПКО В. І., ПОДОЛЯНУ В.	ОСВІТА ЦЕ І СУСПІЛЬНА І ПРИВАТНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	109
HERTSOVSKA N., ВОРКО І.	STUDENT-CENTEREDNESS AS A CORE APPROACH TO TEACHING IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	110
КОСТЮ С. Й., АЛМАШІ С.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА РОЗВИТКУ ТАЛАНТІВ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	112
КОСТЮ С. Й., МЕНЬКО Р.	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТАВЛЕННЯ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ДО ЗДОРОВ'Я В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЇХНЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО СТАТУСУ	114

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>